

Museal formidlingskompetanse som krav for ansettelse og opprykk til professorstillinger – Veiledende retningslinjer

UHR-Museum, 15 06 20

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har 9. desember 2018 fastsatt endringer i [forskrift 9. februar 2006, nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger](#). Forskriftsendringen medfører at det innføres nye krav til utdanningsfaglig kompetanse for ansettelser og opprykk til professorstillinger. Virkningstidspunkt for forskriftsendringene er 1. september 2019.

§ 1-2, nytt fjerde ledd: (4) **For ansatte ved universitetsmuseer kan institusjonen bestemme at museal formidlingskompetanse skal erstatte utdanningsfaglig kompetanse.** For de som ansettes, men ikke for de som gis opprykk, på grunnlag av utøvende kunstnerisk kompetanse, kan kunstnerisk formidlingskompetanse erstatte utdanningsfaglig kompetanse. Institusjonen kan fastsette krav til utdanningsfaglig kompetanse som må erverves etter ansettelsen. Institusjonen fastsetter også kriterier for vurdering og dokumentasjon av kunstnerisk- og museal formidlingskompetanse.

At museal formidlingskompetanse sidestilles med utdanningsfaglig kompetanse gir ansatte ved universitetsmuseene lik mulighet for å søke opprykk til professor som ved universitetene ellers. Dette betyr også at det er den totale pedagogiske kompetansen, det vil si at det er summen av museal formidlingskompetanse og utdanningsfaglig kompetanse, som skal vurderes.

Museal formidlingskompetanse kan erverves både på og utenfor et universitetsmuseum. Kravet til kvalitet og relevans vil imidlertid være det samme.

Prinsipper og retningslinjer for vurdering av museal formidlingskompetanse

Kravet om museal formidlingskompetanse handler i særlig grad om vurdering av forskningsformidling i en museal kontekst knyttet til museenes kjernevirksomhet: forskning, vitenskapelige samlinger og formidling.

Ved vurdering av museal formidlingskompetanse skal aktiv tilrettelegging og bruk av ulike pedagogiske virkemidler tilpasset spesifikke målgrupper telle. Det skal legges vekt på kritisk og nyskapende formidling i forhold til tematikk og virkemidler, både analogt og digitalt samt å kunne vise til kvalitet og utvikling. Formidlingskompetansen skal kunne vise til en bredde i målgrupper og tema.

Ved vurdering av museal formidlingskompetanse skal innsats og utvikling innenfor følgende områder dokumenteres:

- 1) Kvalitet i museal formidlingskompetanse, herunder kvalitetsutvikling over tid.
- 2) Bredden i denne virksomheten med særlig vekt på kunnskapsoverføring.
- 3) Institusjonalisering av museal formidling, med særlig vekt på kompetanseheving.

Kompetansen skal dokumenteres (skriftlig og/eller visuelt) ved eksempelvis ved å ta ut representative elementer av tekster, program, bilder, kataloger, utstillinger, offentlig debatt osv. søkeren mener synliggjør bredde og utvikling i kompetanse. Dette skal følges opp av en refleksjon over eget kunnskaps- og læringssyn forankret i pedagogisk teori med relevans for egen museal formidling.

Presisering av hva museal formidlingskompetanse kan omfatte:

For ansettelse/opprykk til professor må det forventes bidrag til museal forskningsformidling på høyt nivå til spesifikke målgrupper.

Museal formidlingskompetanse kan omfatte en rekke måter å nå ut til ulike målgrupper med aktuell forskning:

- Utstillingene skal ha vitenskapelig tilnærming og perspektiv som en basis.
- Utstillingsproduksjoner som krever forarbeid av flere aktører (vitenskapelige, design, pedagogikk, i gjennomføringen) og koordinering av dette arbeidet er viktig som en del av institusjonalisering av formidlingsarbeidet.
- Multimedial forskningskommunikasjon og -formidling med særlige virkemidler (tekst, film, romlighet, visualitet, AV-teknologi, lyd og lys).
- Forskningsformidling i ulike medier.
- Utvikling, planlegging og gjennomføring av utstillingsproduksjoner (konseptutvikling, forfatte tekst, kuratering av samlinger).
- Faglig utvikling, planlegging og gjennomføring av publikumsarrangementer
- Tilgjengeliggjøring og formidling av vitenskapelige samlinger til bruk for forskning, forvaltning og publikum.
- Pedagogisk tilrettelegging og aktivisering av utstillinger.
- Redaksjonsarbeid innen museal formidling (for eksempel utstillingskataloger og populærvitenskapelige tidsskrift)